

Exploateringskontoret, Stockholms stad
Dnr E2010-510-01340
Box 8189
104 20 Stockholm

2010-12-14

Mälarens reglering

Vi anser det vara framtidsinriktat att satsa på en ny miljödom med större naturvårdsnytta än den nu gällande, samtidigt som man uppnår större säkerhet vid höga flöden.

Vattenståndsvariationer

Vi är nöjda med de föreslagna nivåvariationerna i fas 3B i förslaget. För att de blå bårderna skall kunna fungera som ekosystem behöver dock högvattennivån förlängas i på försommaren. Denna förlängning bör dock anstå till dess att man utvecklat bra metoder för att bruka strandängarna. För att undvika behovet att juridiskt ompröva tiden för en vattenregim med blå bård in på försommaren vill vi i domen ha en öppning som möjliggör en anpassning till en än mera ekologisk funktionell vattenregim. Ger exempelvis simänder som skedand möjlighet till föryngring.

Modernt, eller mera tidsenligt bruk av strandängar tror vi kan vara att låta strandängen fungera enligt nedan. Närsaltfångst, skörd av gräs som energigröda samtidigt som den biologiska mångfalden gynnas.

Det bör finnas ett visst utrymme att experimentera med periodindelningen bland annat med hänsyn till nederbörds mängd och hastighet i snösmältning. Detta är viktigt med tanke på Mälarens stora avrinningsområde. Hänsyn bör också kunna tas till variationer i Östersjöns nivåer, som kan påverka urtappningsmöjligheterna. Vi anser att fågelgruppen simänder kan användas som indikatorartgrupp för att utvärdera effekten av en förlängd högvattenperiod.

Utvecklingsmöjligheter mot miljöanpassning av sjönära jordbruk

Oberoende av ovanstående eventuella förlängning av reglertiden vill vi att de diken som idag passerar rakt igenom strandängar och rakt ut genom vassen i stället skärs av när de passerat åkermarken. Då blir strandängen ett näringsfilter och blir en skyddszon mellan den mark som producerar livsmedlet spannmål och vattnet som är ett viktigt livsmedel för miljontals människor i Mälardalen.

Gräset på strandängen kommer i så fall att skördas i slutet av sommaren (skiftet augusti/september) och bli råvara för biogasproduktion. Den sena skörden skulle möjliggöra för de allra flesta växter att sätta frö fullt ut. Därmed skapas biologisk mångfald. Vissa utsatta djurarter bland främst fåglar kan därmed få en tillflyktsort i denna biotop. Rötresten kan sedan spridas på åkrarna som ett jordförbättrings- och näringsämne.

Blå bårder

Ovanstående brukningsmetod kommer också att skapa s.k. blå bårder som rätt skötta är en värdefull biotop i landskapet. Tack vare den planerade ökningen av utskovningskapaciteten i Slussen kan man torra år skapa blå bårder genom att hålla kvar vattnet längre i Mälaren.

Avsnörda vikar.

Vi ser det som önskvärt att ytterligare utreda möjligheterna att avsnörda vikar som Bondkroken, Brobyviken och kanske också Gullringen återskapa ursprungsfunktioner. Bygga en reglerfunktion mellan Mälaren och den avsnörda viken vars syfte skulle vara att under kontrollerade former låta den fungera som den tröskel som nu är borttagen. Genom tillrinning från närområdet och en strypning av avrinningen från den avsnörda viken får denna en delvis egen vattenregim. Detta, tror vi, skulle efterlikna den miljö där bladvass och rördrom är ursprungliga. Bondkroken, till exempel, "restaurerad" på detta sätt skulle samtidigt mera effektivt än i dag, fungera som en vattenrenande buffert mellan jordbruk och vattenvård. Ekosystemtjänsten vattenrening skulle, tror vi, restaureras.

Allmänt

Detta yttrande har tagits fram i samverkan mellan Naturskyddsföreningarnas kretsar i Eskilstuna och Strängnäs kommuner, Naturskyddsföreningen i Södermanlands län (distriktsorganisation) samt Ornitologiska Klubbarna i Eskilstuna och Strängnäs.

För Naturskyddsföreningen i Södermanlands län

Karl-Axel Reimer
Ordförande

Leif Carlsson
Ledamot/handläggare

Strömgatan 2
69 34 TROSA
epost: karl-axel@reimer.nu